

BÀI 54 NHIỆT CẦN CHO SỰ SỐNG

MỤC TIÊU

HS biết :

- Nêu ví dụ chứng tỏ mỗi loài sinh vật có nhu cầu về nhiệt khác nhau.
- Nêu vai trò của nhiệt đối với sự sống trên Trái Đất.

ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

- Hình trang 108, 109 SGK.
- Dặn HS sưu tầm những thông tin chứng tỏ mỗi loài sinh vật có nhu cầu về nhiệt khác nhau.

HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

Hoạt động 1 : TRÒ CHƠI AI NHANH, AI ĐÚNG

* *Mục tiêu* : Nêu ví dụ chứng tỏ mỗi loài sinh vật có nhu cầu về nhiệt khác nhau.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Tổ chức

- GV chia lớp thành 4 nhóm và sắp xếp lại bàn ghế trong lớp cho phù hợp với hoạt động tổ chức trò chơi.
- Cử từ 3 – 5 HS làm ban giám khảo, cùng theo dõi, ghi lại các câu trả lời của các đội.

Bước 2 : Phổ biến cách chơi và luật chơi

- GV lần lượt đưa ra các câu hỏi. Đội nào có câu trả lời sẽ lắc chuông để trả lời.
- Đội nào lắc chuông trước được trả lời trước.
- Tiếp theo các đội khác sẽ lần lượt trả lời theo thứ tự lắc chuông.
- Cách tính điểm hay trừ điểm do GV tự quyết định và phổ biến cho HS trước khi chơi.

Lưu ý :

- Câu nào cũng yêu cầu đại diện của 4 đội đều trả lời.

- Đảm bảo các thành viên trong đội ít nhất mỗi người phải trả lời một câu. GV có quyền chỉ định người trả lời không để tình trạng chỉ một vài người trong nhóm trả lời. Vì vậy, trong cách tính điểm, GV cần lưu ý đến cả điểm đồng đội.

Bước 3 : Chuẩn bị

- Cho các đội hội ý trước khi vào cuộc chơi, các thành viên trao đổi thông tin đã sưu tầm được.
- GV hội ý với HS được cử vào ban giám khảo, phát cho các em câu hỏi và đáp án để theo dõi, nhận xét các đội trả lời. GV hướng dẫn và thống nhất cách đánh giá, ghi chép...

Bước 4 : Tiến hành

GV (hoặc giao cho HS) lần lượt đọc các câu hỏi và điều khiển cuộc chơi.

Lưu ý : Không chế thời gian tối đa cho mỗi câu trả lời.

Bước 5 : Đánh giá, tổng kết

- Ban giám khảo hội ý thống nhất điểm và tuyên bố với các đội.
- GV nêu đáp án hoặc giảng mở rộng thêm nếu cần.

Dưới đây là câu hỏi và đáp án cho trò chơi :

Câu hỏi	Đáp án
1. Kể tên 3 cây và 3 con vật có thể sống ở xứ lạnh hoặc xứ nóng mà bạn biết.	HS có thể kể tên các con vật hoặc cây bất kì miễn là chúng sống được ở xứ lạnh hoặc xứ nóng.
2. Thực vật phong phú, phát triển xanh tốt quanh năm sống ở vùng có khí hậu nào ? a) Sa mạc b) Nhiệt đới c) Ôn đới d) Hàn đới	b) Nhiệt đới

<p>3. Thực vật phong phú, nhưng có nhiều cây rụng lá về mùa đông sống ở vùng có khí hậu nào ?</p> <p>a) Sa mạc b) Nhiệt đới c) Ôn đới d) Hàn đới</p>	c) Ôn đới
<p>4. Vùng có nhiều loài động vật sinh sống nhất là vùng có khí hậu nào ?</p>	Nhiệt đới
<p>5. Vùng có ít loài động vật và thực vật sinh sống là vùng có khí hậu nào ?</p>	Sa mạc và hàn đới
<p>6. Một số động vật có vú sống ở khí hậu nhiệt đới có thể bị chết ở nhiệt độ nào ?</p> <p>a) Trên 0°C b) 0°C c) Dưới 0°C</p>	0°C
<p>7. Động vật có vú sống ở vùng địa cực có thể bị chết ở nhiệt độ nào ?</p> <p>a) Âm 20°C (20°C dưới 0°C) b) Âm 30°C (30°C dưới 0°C) c) Âm 40°C (40°C dưới 0°C)</p>	Âm 30°C
<p>8. Nêu biện pháp chống nóng và chống rét cho cây trồng.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tưới cây, che giàn. – Ủ ấm cho gốc cây bằng rơm rạ.
<p>9. Nêu biện pháp chống nóng và chống rét cho vật nuôi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Cho uống nhiều nước, chuồng trại thoáng mát. – Cho ăn nhiều chất bột, chuồng trại kín gió...
<p>10. Nêu biện pháp chống nóng và chống rét cho con người.</p>	(Trong một thời gian nhóm nào kể được nhiều là nhóm đó được nhiều điểm)

Kết luận

Như mục *Bạn cần biết* trang 108 SGK.

Hoạt động 2 : THẢO LUẬN VỀ VAI TRÒ CỦA NHIỆT ĐỐI VỚI SỰ SỐNG TRÊN TRÁI ĐẤT

* *Mục tiêu* : Nêu vai trò của nhiệt đối với sự sống trên Trái Đất.

* *Cách tiến hành* :

- GV nêu câu hỏi : Điều gì sẽ xảy ra nếu Trái Đất không được Mặt Trời sưởi ấm ?
- GV gợi ý HS sử dụng những kiến thức đã học để trả lời câu hỏi trên.

Ví dụ :

- + Sự tạo thành gió
- + Vòng tuần hoàn của nước trong tự nhiên
- + Sự hình thành mưa, tuyết, băng
- + Sự chuyển thể của nước
- + ...

Kết luận

Như mục *Bạn cần biết* trang 109 SGK.